

Trudne spotkania w prawie administracyjnym – przykład na kanwie uchwał podejmowanych na podstawie art. 221 ust. 14 pkt 1 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce¹

Każdy, kto przestaje się uczyć, jest stary, bez względu na to, czy ma 20, czy 80 lat. Kto kontynuuje naukę, pozostaje młody. Najwspanialszą rzeczą w życiu jest utrzymanie swojego umysłu młodym.

Henry Ford

1. *Inspiratio et ratio*

Szanowny Jubilat jest Człowiekiem Uniwersytetu. Ta notoryjna konstatacja² sprzyja poszukiwaniu problematyki jubileuszowych rozważań w regulacjach prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania szkół wyższych. Skojarzenie „spotkaniowych” tytułów *Liber Amicorum* ze specyfiką uczelnianego administrowania przekonało do uczynienia przedmiotem zamierzonej w tym przypadku analizy problemów związanych z autonomią szkół wyższych – w zakresie skoncentrowanym na jej administracyjnej (ustrojowej) sferze³, z jednoczesnym uwzględnieniem specyfiki swoistego tygła decentralizacyjnego charak-

* Dr hab., prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, ORCID: 0000-0002-8154-3167.

¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Dz. U. z 2024 r. poz. 1571; dalej jako p.s.w.n.

² „Prawdziwy uniwersytet jest stanem umysłu. [...] Jest on bowiem ni mniej, ni więcej tylko samą kontynuacją istnienia rozumu” – R.M. Pirsig, *Zen i sztuka oporządzania motocykla*, Poznań 1994, s. 140.

³ P. Lisowski, *Fenomen autonomii uczelni jako aksjomat administracji publicznej (prawa administracyjnego)*, [w:] W. Jakimowicz, M. Krawczyk, I. Niżnik-Dobosz (red.), *Fenomen prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa Profesora Jana Zimmermanna*, Warszawa 2019, s. 576–591; idem, *Czy ius każdorazowo wyczerpuje się w lex? – kilka refleksji na kanwie treści art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (z perspektywy regulacji Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego)*, [w:] A. Górnicz-Mulcahy, A. Tomanek, M. Lewandowicz-Machnikowska (red.), *Pro opere perfecto gratias agimus. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Kuczyńskiemu*, Wrocław 2022, s. 223–228.

terystycznego dla właściwości konstrukcyjnych szkół wyższych jako podmiotów administracji publicznej „zespalający[ch] trzy nawiązania do samodzielnego administrowania: zakładu administracyjnego, korporacji i autonomii”⁴.

To spotkanie trzech form decentralizacji, inspirowane potrzebami wolności akademickiej i zarazem podporządkowane realizacji autonomii akademickiej w sferze jej działalności podstawowej⁵, nie zawsze prowadzi do łatwo identyfikowanych rezultatów. Związane z tym wyzwania prowadzą się więc m.in. do – najpierw – umiejętnego normatywnego „obsadzenia” każdego z trzech ww. atrybutów samodzielnego administrowania – zarówno w sferze *ad intra*, jak i w kontekście relacji właściwych dla uczelni ujmowanej już w perspektywie *ad extra*, a następnie – właściwego ich „rozgrywania” w fazie stosowania prawa.

Determinowane w powyższy sposób wieloaspektowe i jednocześnie wrażliwe uwarunkowania i właściwości konstrukcyjne szkół wyższych kumulują w sobie dylematy charakterystyczne dla samodzielności w wykonywaniu administracji publicznej. Ta bowiem zakłada pozostawienie swobody wyboru⁶, co wiąże się z kolei z ryzykiem z dokonaniem właściwego wyboru.

I właśnie tego rodzaju dylemat (ciężar) – który można określić mianem brzemienia wolności wyboru – stanowić będzie *clou* dedykowanej Jubilatowi analizy. Objętościowe uwarunkowania przesądziły o ograniczeniu tak motywowanych rozważań do pewnej kwestii związanej z uczelnianym normatywizowaniem (a następnie prowadzeniem) postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

2. Kontekst normatywny – *prolegomena*

Zgodnie z art. 178 ust. 3 p.s.w.n. w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego stosuje się (m.in.) art. 6 Kodeksu postępowania administracyjnego⁷ (k.p.a.). Konieczność respektowania wymogów służących respektowaniu zasady praworządności sprawia, że treść uchwały komisji habilitacyjnej podejmowanej w postępowaniu awansowym determinowana jest ww. przepisa-

⁴ *Idem*, *Pogranicze (w) decentralizacji: kilka refleksji na kanwie pojęcia autonomii*, [w:] J. Zimmermann (red.), *Pogranicze prawa administracyjnego. IX Krakowsko-Wrocławskie Spotkanie Naukowe Administratywistów*, Warszawa 2019, s. 425–426.

⁵ Więcej na ten temat, np. *idem*, *Fenomen...*, s. 578–581; M. Świstak, *Autonomia publicznych uczelni akademickich w Polsce*, Lublin 2022, s. 64–86.

⁶ W zależności od decyzji prawodawcy w zakresie dotyczącym w szczególności następujących kwestii: czy?; kiedy?; jak?

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Dz. U. z 2024 r. poz. 572.

mi ustawy, z których m.in. wynika, że taka uchwała zawiera opinię i że ten jej kluczowy (docelowy) element, rezultat (wynik) może być pozytywny lub negatywny.

Na mocy art. 221 ust. 14 pkt 1 p.s.w.n. w ramach autonomicznego prawa zakładowego danej uczelni senat (albo rada naukowa) „określ[ą] szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego”. Regulacje o takim przeznaczeniu dotyczą (m.in.) uchwały komisji habilitacyjnej podejmowanej na podstawie art. 221 ust. 10 p.s.w.n.⁸ („zawierając[ej] opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego”)⁹.

Podkreślić w tym kontekście należy, że ustawodawca pozostawia – nie można wykluczyć, że z zamiarem poszanowania przywołanych wcześniej tytułów do samodzielności uczelnianego administrowania¹⁰ – spory zakres swobody dla określania na forum szkoły wyższej szczegółowego trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Jednym z tego przejawów jest nieobjęcie regulacją ustawową kwestii skutków nieuzyskania w głosowaniu komisji habilitacyjnej wymaganego poparcia przez wnioski o podjęcie uchwały zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W tym kontekście warto zauważyć, że przepisy rangi ustawy w niektórych przypadkach regulują tego rodzaju przypadki, np. w samorządowych ustawach ustrojowych: art. 28a ust. 9 zd. trzecie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹¹; art. 30a ust. 9 zd. trzecie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym¹² (u.s.p.); art. 34a ust. 9 zd. trzecie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa¹³ (u.s.w.)¹⁴;

⁸ „Uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne”.

⁹ Zob. jeszcze art. 221 ust. 11–12 p.s.w.n.: „Komisja habilitacyjna w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji przekazuje podmiotowi habilitującemu uchwałę, o której mowa w ust. 10, wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego”; „Na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 10, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna”.

¹⁰ Co prawda, tego rodzaju motywacji nie wyartykułowano w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zob. druk sejmowy nr 2446, Sejm VIII kadencji – sejm.gov.pl) – być może znalazły jednak podprogowe zastosowanie.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.

¹² Dz. U. z 2024 r. poz. 107.

¹³ Dz. U. z 2024 r. poz. 566.

¹⁴ Zob. odpowiednio: „Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania”; „Niepodjęcie uchwały o udzieleniu zarządowi powiatu wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu zarządowi powiatu wotum zaufania”.

czasami w mniej precyzyjny¹⁵ czy kompleksowy sposób¹⁶. Jeżeli takie rozwiązanie ma miejsce, mamy do czynienia z wykorzystaniem mechanizmu fikcji prawnej¹⁷. Brak prawnego umocowania do zastosowania takiej konstrukcji może natomiast prowokować problemy interpretacyjne.

I w tym właśnie kontekście zamierzona w tym przypadku analiza zyskuje kluczowy impuls, który można sprowadzić do następującego pytania: jaki jest skutek braku poparcia ze strony komisji habilitacyjnej dla wniosku o podjęcie uchwały zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego? Uszczegółowiając sformułowanie problemu: czy w takiej sytuacji w treści takiej uchwały – w ramach jej kluczowej części (jej sentencji, rozstrzygnięcia – tyle, że w randze opinii) – *expressis verbis* stwierdza się, że komisja negatywnie opiniuje nadanie stopnia doktora habilitowanego?

3. Różnorodność uczelnianej praktyki normatywnej – *exempli gratia*

W nawiązaniu do sformułowanych przed momentem pytań zauważyć należy, że wśród uchwał podejmowanych na podstawie art. 221 ust. 14 pkt 1 p.s.w.n. daje się w szczególności wyróżnić spolaryzowane podejścia (pomiędzy którymi występować też mogą rozwiązania pośrednie).

¹⁵ Czego wyrazem są wątpliwości dotyczące poprawności użycia sformułowania: „odrzućcie uchwały w głosowaniu” (art. 13 ust. 2 u.s.p.; art. 19 ust. 3 u.s.w.); zob. np.: „Ustawa o samorządzie powiatowym nie definiuje także pojęcia odrzucenia uchwały. Wedle reguł języka polskiego «odrzuć» to m.in. «nie przyjąć czego, nie zgodzić się na coś». W znaczeniu prawnym odrzucenie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium oznaczać będzie zatem **odmowę** jej przyjęcia [...] Innymi słowy, skoro uchwała w sprawie udzielenia absolutorium nie uzyska wymaganej bezwzględnej większości ustawowego składu rady, będzie to równoznaczne z odrzuceniem tej uchwały, a to z kolei będzie równoznaczne z sytuacją, w której rada powiatu nie udzieliła zarządowi absolutorium” – Cz. Martysz, *Art. 13 Podejmowanie uchwał przez radę powiatu*, [w:] B. Dolnicki (red.), *Ustawa o samorządzie powiatowym. Komentarz*, Warszawa 2020, Lex/el., pkt 11.

¹⁶ W kontekście art. 13 ust. 2 u.s.p. stwierdza się bowiem także, że przyjęte tam rozwiązanie jest „połowiczne, obciążone luką prawną. Nie bierze ono bowiem pod uwagę sytuacji odwrotnej – nieprzyjęcia przez sejmik wniosku o nieudzielenie absolutorium. Nie ma w ustawie przepisu stanowiącego, że jest to równoznaczne z udzieleniem zarządowi absolutorium” – A. Szewc, *Ustawa o samorządzie województwa. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 215–216.

¹⁷ Na temat konstrukcji fikcji prawnych zob. np.: J. Dąbrowa, *Znaczenie domniemań prawnych w polskim procesie cywilnym*, Warszawa–Wrocław 1962, s. 5–6; J. Helios, W. Jedlecka, *Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa dla ekonomistów*, Wrocław 2015, s. 35; A. Bator, *Wprowadzenie do nauk prawnych*, Warszawa 2016, s. 227; W. Uruszczak, *Prawo a prawda, czyli o fikcjach prawnych uwagi historyka prawa*, „Z dziejów Prawa” 2020, t. 13(21), s. 25–35.

Pierwszą grupę charakteryzuje niewprowadzanie, na poziomie regulacji uczelnianych, unormowań wprost odnoszących się do sytuacji nieprzyjęcia przez komisję habilitacyjną wniosku o podjęcie uchwały zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Przykładem takiej praktyki są regulacje obowiązujące na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (Zasady KUL). W tym bowiem przypadku unormowania odnoszone do *stricte* treściowych kwestii dotyczących tytułowej uchwały komisji habilitacyjnej ograniczają się do następujących ustaleń. Po pierwsze – jest mowa o uchwale zawierającej „opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem [...]” – § 21 ust. 1 pkt 3 Zasad KUL¹⁸. Po drugie – przesądzono o tym, że „Uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków komisji” (§ 22 ust. 5 zd. pierwsze Zasad KUL¹⁹). Po trzecie – zastrzeżono, że „Rada instytutu odmawia nadania stopnia w przypadku gdy opinia komisji habilitacyjnej jest negatywna” (§ 23 ust. 2 Zasad KUL²⁰).

Jej kontratypem jest podejście polegające na normatywnym zareagowaniu, w uchwale podejmowanej na podstawie art. 221 ust. 14 pkt 1 p.s.w.n., na nieprzyjęcie wyżej wymienionego wniosku. Szczególnym tego wyrazem jest wprowadzenie, w ramach autonomicznego prawa zakładowego danej uczelni, mechanizmu fikcji prawnej – jako swego rodzaju *antidotum* na taki wynik głosowania. Z takim rozwiązaniem mamy np. do czynienia na Uniwersytecie Warszawskim (Zasady UW). W stosownej uchwale postanowiono bowiem, co następuje: „W przypadku, gdy uchwała w sprawie wyrażenia opinii pozytywnej nie uzyska zwykłej większości głosów, uznaje się, że Komisja Habilitacyjna podjęła uchwałę o wyrażeniu opinii negatywnej”²¹. Ponadto, w § 15 ust. 1 zd. pierwsze Zasad UW wyraźnie zastrzeżono, że „Opinia, o której mowa w § 14 ust. 1, może być pozytywna albo negatywna”. O normatywnym dopilnowaniu wyrazistości opinii podejmowanej przez komisję habilitacyjną świadczy też treść § 15 ust. 2 Zasad UW: „Uzasadnienie opinii, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności wskazanie przyczyn, z powodu których Komisja Habilitacyjna przyjęła okre-

¹⁸ W tym kontekście zob. art. 222 ust. 1 pkt 5 p.s.w.n.

¹⁹ W § 22 ust. 6 Zasad KUL jest natomiast mowa o tym, że ta uchwała zawiera uzasadnienie (zob. art. 221 ust. 11 p.s.w.n.), z kolei § 23 ust. 2 uchwały 884 zaadoptowano do realiów ustrojowych KUL regułą z art. 221 ust. 12 zd. drugie p.s.w.n. Zob. jeszcze § 21 ust. 1 pkt 3 Zasad KUL, w którym jest mowa o uchwale zawierającej „opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem [...]” i w tym kontekście – art. 222 ust. 1 pkt 5 p.s.w.n.

²⁰ W tym kontekście zob. art. 221 ust. 12 zd. drugie p.s.w.n.

²¹ § 14 ust. 1 zd. trzecie Zasad UW.

ślona ocenę spełnienia przez kandydata każdej z przesłanek nadania stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w § 4 ust. 1. Uzasadnienie uzgadniają członkowie Komisji Habilitacyjnej”.

Co ciekawe, omawiane regulacje wprowadzają też mechanizm fikcji prawnej w odniesieniu do decyzji (w formie uchwały) podejmowanej w tym przypadku przez Radę Naukową w przedmiocie nadania stopnia naukowego: „Pod głosowanie poddawana jest uchwała o nadaniu stopnia doktora habilitowanego. W przypadku, gdy nie uzyska ona bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że Rada Naukowa podjęła uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego” (§ 16 ust. 3 zd. trzecie i czwarte Zasad UW).

Kolejne dwa przykłady dotyczą uchwał niewprowadzających mechanizmu fikcji prawnej w odniesieniu do skutków nieprzyjęcia przez komisję habilitacyjną wniosku o podjęcie uchwały zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia naukowego, jednak w innym kontekście regulacji uczelnianych. I tak na Uniwersytecie Wrocławskim (uchwała Nr 131) wprowadzono wymóg, zgodnie z którym uchwała podejmowana przez komisję habilitacyjną ma zawierać „jednoznaczną opinię w sprawie nadania albo odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem” (§ 17 ust. 6 zd. pierwsze uchwały Nr 131). Zgodnie zaś z § 17 ust. 10 uchwały Nr 131, „Rada dyscypliny odmawia nadania stopnia doktora habilitowanego w przypadku, gdy opinia komisji habilitacyjnej wyrażona uchwałą, o której mowa w ust. 6, jest negatywna”. Wcześniej zaś (zob. § 17 ust. 9 uchwały Nr 131) przesądzono o tym, że rada dyscypliny nadaje albo odmawia nadania stopnia doktora habilitowanego „Na podstawie uchwały komisji habilitacyjnej, o której mowa w ust. 6”.

Z kolei w świetle regulacji obowiązujących na Uniwersytecie Jagiellońskim (Procedury) pod głosowanie rady dyscypliny „poddawana jest uchwała w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego” (§ 25 ust. 4 zd. trzecie Procedur) i – co charakterystyczne – „W przypadku, gdy nie uzyska ona bezwzględnej większości głosów, uznaje się, że rada dyscypliny podjęła uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora” (§ 25 ust. 4 zd. czwarte Procedur). Mechanizm fikcji prawnej wprowadzany jest więc na poziomie regulacji uczelnianych – tyle że w tym przypadku „tylko” stosunku do uchwały finalizującej analizowane postępowanie awansowe.

4. Conclusio

W razie wprowadzenia w prawie zakładowym fikcji prawnej – w wariantcie zastosowanym w Zasadach UW – mamy do czynienia z klarownym stanem prawnym. Uczelniany prawodawca przesądza bowiem wtedy wprost, że „uznaje

się, że Komisja Habilitacyjna podjęła uchwałę o wyrażeniu opinii negatywnej”. Co warte jednak zaznaczenia, nie oznacza to, że uchwała komisji – w sentencji – negatywnie opiniuje. W takim przypadku uchwała komisji habilitacyjnej „zawiera (taką) opinię”, ale wynika ona z jej skutków (i uzasadnienia²²), a nie – *expressis verbis* – z jej sentencji. Na tym właśnie polega istota fikcji prawnej: nieistniejący w rzeczywistości fakt istnieje i wywołuje określone przez prawo skutki²³; to stwierdzenie kontrfaktyczne – polegające na uznaniu, że określone doniosłe prawnie zdarzenia występują i powodują określone skutki prawne, mimo że takie okoliczności w rzeczywistości nie muszą występować²⁴; „To swego rodzaju «kłamstwo prawa», które polega na uznaniu sprzeczności z rzeczywistością w celu wywołania jakiegoś skutku prawa”²⁵.

Trudniej natomiast o takie konkluzje w razie nieuzupełnienia porządku prawnego – w treści uchwały podejmowanej z powołaniem się na art. 221 ust. 14 pkt 1 p.s.w.n. – o podstawę prawną odnoszącą fikcję prawą do skutków braku poparcia komisji habilitacyjnej dla wniosku o podjęcie uchwały zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia naukowego. Brakuje bowiem wówczas prawnego umocowania do zastosowania tego rodzaju fikcji prawnej. Nie ulega przy tym wątpliwości, że i tym razem (w kontekście analizowanych regulacji) brakuje też podstaw prawnych do podejmowania przez komisję habilitacyjną uchwały w jej sentencji/rozstrzygnięciu (tyle, że w randze opinii) *expressis verbis* negatywnie opiniującej (w takim przypadku) nadanie stopnia doktora habilitowanego. Uznać natomiast należy, że komisja habilitacyjna podejmuje w takiej sytuacji uchwałę zawierającą opinię, a opinia ta nie jest pozytywna. Ze wskazanych przyczyn nie może ona jednak zostać sformułowana – w sentencji uchwały – jako (wprost) negatywna. Ciężar czytelnego wyjaśnienia takiego stanu rzeczy spoczywa zatem na uzasadnieniu takiej uchwały. Co warte zaznaczenia, nie zawsze regulacje autonomicznego prawa zakładowego asekurowują niuansowy przebieg analizowanego przypadku. O ile bowiem w uchwale Nr 131 *explicite* zastrzeżono, że uchwała komisji habilitacyjnej ma zawierać „jednoznaczną opinię w sprawie nadania albo odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem” (§ 17 ust. 6 zd. pierwsze), to już regulacji o podobnym przeznaczeniu nie zawierają Zasady KUL. Każdorazowo

²² *Nota bene*, analizowana warszawska regulacja dodatkowo „pilnuje” klarowności wyniku uchwały komisji habilitacyjnej, wymagając od jej uzasadnienia „wskazani[a] przyczyn, z powodu których [...] przyje[to] określoną ocenę” (zob. przywoływany § 15 ust. 2 Zasad UW).

²³ J. Helios, W. Jedlecka, *loc. cit.*

²⁴ A. Bator, *loc. cit.*

²⁵ *Vocabulaire juridique*. Réd. G. Cor nu. 6ème éd. Quadrige, Presses Universitaires de France, Paris, 2004, s. 402, [za:] W. Uruszczak, *op. cit.*, s. 26.

jednak rzeczą podmiotu (w istocie – organu) habilitującego jest w tym przypadku, wobec konieczności respektowania ww. uwarunkowań, właściwe zinterpretowanie skutków wywołanych przez uchwałę wyrażającą – we wskazany (stosowany) sposób – opinię i podjęcie stosownej decyzji, o której mowa w art. 221 ust. 12 p.s.w.n.

Jak się więc okazuje, korzystanie z wolności charakterystycznej dla autonomii akademickiej (zarówno w fazie stanowienia prawa, jak i jego stosowania) nie jest procesem łatwym (daje o sobie znać brzemień wolności). Wybrany przykład szczególnie zarazem potwierdza seminalne²⁶ stwierdzenie Jubilata, że „Prawo administracyjnie jest skrajnie złożone [...]”²⁷. Mając powyższe na uwadze, dedykuję niniejsze rozważania Jubilatowi – licząc, że analizowane efekty spotkania administracyjnych legislatorów (z możliwą ich różnorodnością), ich wpływ na późniejsze stosowanie prawa w badanym zakresie (a więc spotkanie stanowienia prawa z jego wykonywaniem), uzupełniane spotkaniem prawa administracyjnego z naukową refleksją o nim – wpisują się w profil *Liber Amicorum*.

Ad multos annos, Drogi Jurku!

²⁶ Korzystając z następującego sformułowania Jubilata: „Z tego punktu widzenia wyróżnione prace T. Bigi zasługują na miano seminalnych [...]” – *idem*, *Pojęcia administracji*, [w:] T. Kocowski, P. Lisowski, M. Paplicki (red.), *Tadeusz Bigo o administracji i prawie administracyjnym – refleksje wrocławskiej szkoły administratywistycznej*, Wrocław 2020, s. 55.

²⁷ J. Supernat, *Przedmowa*, [w:] J. Supernat (red.), *Niezorganizowane źródła prawa administracyjnego. XII Krakowsko-Wrocławskie Spotkanie Naukowe Administratywistów*, Warszawa 2022, s. 19.